

Bahea

Toni Mollá kazetariak gipuzkoeuskara.net-en esanak:

“BARÇAK 1976. urtean aurkitu zuen bere ahotsa, Joaquim M. Puyalek Ràdio Barcelona irrastian lehen partida katalanez kontatu zuenean. Orduetik egindako ia 2.500 irratsaioak egiazko eredu izan dira Kataluniako edozein irrarentzat. Kazetari gazte baten ardura pertsonala garrantzi handiko jazoera soziolinguistiko bilakatu da, gaur egun ohiko hizkuntza baita katalana Barçaren emanaldietan Kataluniako edozein irrati publiko nahiz pribatutan. Puyalek berak aitortu zuen abileziak Vila-realén, eredu hori irratietatik harago biderkatu dela bertutezko zirkulu horren sorrerari esker, non hizkuntza katalana eta Messi-Guardiola belaunaldiak futbolearen erakutsitako bikaintasuna elkar elikatu baitira”. ■

Aitor Arana Gesalazko eta Jaitzeko XIX. mendeko euskara jasotzen duen hiztegiaren egileak, Berrian:

“HELBURUA herritarrek bertako euskararen berri izatea da. Dena den, badaude euskalkia ikasteko interesa duten pertsonak. Pertsona bakar batek ikasiko balu ere, merezi du hiztegia egitea. (...) Ikaragarri eskasten ari zaigu euskarazko hiztegia. Saiatzen ez den jendeak oso hiztegi murrizta izaten du, eta oso hitz gutxirekin kontatzen ditu esan beharrekoak. Eta pena da. Ez dut ezagutzen hizkuntzarik hiztegiaren gabezia daukanik, hizlariek dute gabezia”. ■

Iñaki Lasak Berrian esanak:

“IV. INKESTA soziolinguistikoko ondorioetan bi ideia garrantzitsu irakur zitezkeen, orain ere gaurkotasun handikoak. Alde batetik, euskara erabiltzeko baldintza egokiak behar direla esaten zen, eta horiek esparru eta gune gutxitan gertatzen zirela aitortzen zen; beste alde

Talaian

Erreskatea eta nazio burujabetza

BOST DOIKUNTZA PLAN GOGORREN ONDOREN eta 42.000 milioi eurorekin oso larri zorpeturik, Kataluniako Generalitat-ak joan den astean erabaki zuen Espainiako Gobernuari erreskatea eskatzea. Autonomientzako Likidezia Funtsera jo du, 5.063 milioi eurorekin urte bukaera arte kitatu beharreko zorrari aurre egiteko.

Generalitateko bozeramaileak ohartarazi du ez dutela “baldintza politikorik onartuko”, doikuntza programek exijitzen duten baldintza “teknikoetatik” harago. Diotenez, kopuru milioidun hori katalanek zergen bidez ordaindu dute eta ez da Katalunian inbertitu.

Politikari katalanek ordea, badakite dirua uzten duenak baldintzak jartzen dituela, Europak bankuen erreskatearekin egiten duen gisan eta laster etorriko den Espainiako Estatuko ekonomiaren erreskate orokorrekin gertatuko den moduan. Ondorioz, erreskate horren ondoren, politikariek nahi dutena esango dute, baina Katalunia botere zentralaren eskurago egongo da. Madrilekin are dependentzia handiagoa izango du. Jadanik mugaturik dagoen autonomia katalanean esku hartuko du gobernu zentralak eta autonomiaren nahiz burujabetzaren kontrako filosofia inposatzeko aprobetxatuko du. Espainiako Ogasunak Kataluniako mugimendu guztiak kontrolatuko ditu.

Kataluniako erreskateak mahai gainean jarri du burujabetzaren inguruko eztabaida, bai Kataluniako nazioarena eta baita Euskal Herrikoa ere. Autonomiaren bidetik segitzeak dependentzia gehiago edo gutxiago izateara garamatza, egoeraren larritasunaren arabera. Aldiz, herri bakoitzaren zerbitzura dagoen fiskalitatea erabaki eta kontrolatuz gero, gure ekonomia eta finantzazioa antolatzeke atea ireki dezakegu. Espainiako Estatuaren egungo ereduari lotuta segitzea gure nazioentzat egiazko zama larria da. Gaur egun independentzian pentsatzea eta lortzea, jada ez luke fikzioa izan behar. Beharra da. Kataluniak duen beharra, eta Euskal Herriak ere bai. ■

Juan Mari Arregi

batetik, euskara erabiltzeko baldintzak egokiak direnean eguneroko jardunean euskara erabiltzen dela aitortzen zen. Hortxe dago hutsune nagusia. Orain arte garatu den hizkuntza-politika desegokiak gizarte espazioak euskalduntzeari muzin egin, eta nagusiki pertsonak euskalduntzearen alde egin du (egin duenean), horrela gizarte espazioak euskaldunduko liratekeelakoan. Gaur egun, familia transmisioak, eskolak eta euskaltegiek euskalduntzen dute, eta gizarte espazioek, aldiz, erdaldundu. Horri gehitu behar dizkiogu, oraindik ere, erabili nahi izateak sortzen dituen mota guztietako ondorengoak, hiltunari eragiten dizkieten kalte emozionalek hizkuntzaren hautuan zuzenean eragiten baitute”. ■

Honelako albisteak eguneroko irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argaia.com/harpidetza_haria.php

LUA arkitektoak
hirigintza
hirigintza aholkularitza
udal planak
urbanizazioak
perifazioak
balorazioak
etxebizitza proiektuak
birgaitzeak
barne diseinua...

Rio Arga Kalea 28, 31014 Iruña
Tel 948 13 26 97
lua@luark.com